

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljek in prazniki, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6 — 50
mesec : 2 — 20

V upravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1 — 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 104.

V Ljubljani, v torek 7. maja 1901.

Letnik XXIX.

„Narod“, Nemci in naša za-druga v Sinčivasi.

Občno zanimanje pri naših kmetih je vzbudilo, da se tukajšnji Nemci tako zanimajo za ubogi naš slovenski narod, da so začeli v njem širiti »Slov. Narod«. Morebiti imamo iz tega dejstva sklepati, da je veliki »Narod« za naš mali narod neobhodno potreben, in da njegovi nauki delajo dober utis pri naših ljubih sosedih, ki malega slovenskega hlapca nočejo odsloviti iz službe. In to ni šala! Ali že veste, so nam pravili kmetje, da nekdo pošilja na razne naše ljudi tisto številko, ki tako lepo hvali našo zadru-go?

Budalost dotičnega dopisa je tolika, da je težko odgovarjati nanj. Intelligence, ki v Ljubljani in drugod požira taka poročila, ne pomilujemo več, ker niti pomilovanja več vredna ni. »Narod« piše n. pr.: »Koroški klerikalci ustanovili so v Sinčivasi žitno skladišče, ki je v koroški deželi, kamor se žito le uvažuje, toliko potrebno kakor voda v črevlju. Ker s samim skladiščem ni šlo, naredili so gospodarsko zadru-go, in ker je bila velika izguba neizogibna, pridejali so še konsum«.

Nadalje se slavni list slovenske intelligence (?) sdi, da je baje zadru-ga kmete oškodila, ter daje neverjetna poročila: »Ali imajo veljaki gosp. zadru-ga v Sinčivasi združnike za tako neumne, da verujejo takim poročilom, ali pa so sami tako nebeško neumni!« itd. To-le poročilo prišlo je v roke naših radikalnih Nemcev in iz teh so se metali lonci smradu med naše kmete. Ne vemo, ali je s tem dejstvom zvezano drugo: da je menda včeraj 4. majnika nemškoraladni poslanec Gratzhofer iz Velikovca interpeloval v državnem zboru zaradi sinške zadru-ga. Jedno dejstvo za drugim! Najpopred dr. Šusteršič in besni nemški radikalci, zdaj »Narod« v nemškoraladnih rokah kot orodje zoper našo zadru-go! Zveza med Ljubljano in Hebom mora biti precej tesna, in hvaležni smo, da se je tako javno proglasil divji zakon med »Narodom« in nemško radikalnostjo. Slava zaročencema!

Taka žalostna dejstva bodo brez dvojbe imela tudi svojo korist: Narodni kadaver od dne do dne hujše smrdi in končno bo morebiti vendarle inteligenci presedal.

Kar pa zadru-go zadene, poročamo našim prijateljem, da se zadru-ga dobro razvija, in da smo z razvojem popolnoma zadovoljni. Vemo, da se vsakteri rodoljubni Slovenec zanima za položaj severne narodne meje, ki je najbolj razpostavljena preoblastnemu nemštvu. Tem rodoljubom poročamo, da marsikateri izmed naših rodoljubov trdi, da smo brez zadrug na Koroškem pokopani, drugi zopet, ki niso dali za zadru-go nič, pravijo, da je nepotrebna.

V prvih 14 mesecih, od novembra 1899 do decembra 1900 je oddala zadru-ga žita za 120.000 kron — in »Narod« pripoveduje inteligenci, da Koroška žito le uvaž! Če se zadru-ga razvije, kakor upamo, in če bo kmet sploh še kaj sejal žita, imeli bomo v neka-terih letih oddati dvakrat toliko! Da bo v prvi kampagni zadru-ga pasivna, vedeli smo popred, mi nismo mogli z malim začeti, zidali smo veliko skladišče, kupili smo drugo hišo v Velikovcu.

Trgovci so hoteli novo konkurenco pre-magati in so dajali izredno visoke cene, za-druga je z njimi tekmovala tem lažje, ker so požrtvovalni prijatelji naših kmetov po-pred rekli: Ne de nič, akoravno iz pričetka

plačamo par tisoč gld. povrh! Može, pri-pravljeni za naše ljudstvo kaj žrtvovati zlo-žili so 24.000 kron deležev v gotovini, in ponujali so še več: Če potrebujete še, damo še, a mi več deležev potrebovali nismo, kar se jih je uležilo, zadostuje za kredit in raz-voj društva. Prva kampagna je pasivna; a kdor zna računati, bo pritrdil, da ta-le račun ni optimističen.

Ker si mora poslovodja svoj obstanek služiti s prodajalno, ker se blagajništvo opravlja brezplačno, pride zadrugi konto obtežen le še z dvema hlapcema in slučaj-nimi dninarji, z obrestovanjem prometnega kapitala, davki in slučajnimi izgubami. Vze-mimo, da znaša ta konto 5000 kron.

Temu nasproti mi bo vsakdo verjel, da noben prekupec ne more delati z manjšim dobičkom, kot 4% brutto, to bi znašalo 4800 kron. Vrh tega imamo pa pri zadrugi drevesnico, ki bo lahko plačevala enega de-lavca, in ki se bo lahko oskrbovala, ker je v nji le zdaj največ dela, ko v skladišču ni opravka, vrh tega je v skladišču vinska za-loga, in kakor hitro zamoremo z osebjem, začeli bomo še mlekarstvo, začeli bomo po-sredovati pri prodajanji živine, in vrh tega imamo v zadrugi prodajalno, ki mora vsaj nekoliko obrestovati v hiši investirani kapital.

V prvi kampagni seve niti eno, niti drugo ni dalo zadrugi kdove kakšnega do-bička, prvič ker se hiša ne obrestuje, do-klér ni dozidana, v drugo, ker si mora nov zavod odjemalce blaga iskati z izjemoma nizkimi cenami.

Tega menda »Narod« ne ve. Da pa bi bili mogli naši nemški nasprotniki stvar boljše znati, ker so pri svoji zadrugi po svo-jem letnem računu l. 1899 povrh plačali 8000 kron, ker je pasivna njihova hipo-tečna banka, pasivna živinska zavaroval-nica i. t. d.

Da pasivna zadru-ga kmetov ne oškoduje, pravilo se je v letnem poročilu, in to tr-dimo še zdaj: Zato ker je večje število last-nikov glavnih deležev prostovoljno do-volilo, da se primanjkljaj odpiše od nji-hovih deležev, a ne kmetom, a odpiše se tako, da se napravi iz tega odpisa poseben garancijski fond, t. j. da se ta odpis povrne, kakor hitro bodo aktiva zadru-ga to dovo-ljevala. V takih razmerah našim združni-kom ni treba »nebeške« neumnosti, da pa bi morali biti tako pametni, kot »Narod« in njegovi bralci, če bi se zadru-ga ne oklepali.

Zdaj smo le še radovedni, kaj so nemški radikalci v državnem zboru o nas govo-rili? Teh le bratov Nemcev in »Narodovcev« se pač ne bojimo več, vsaj se nam zdi, da smo že precej močni, in da smo jim prišli do živega, krščansko-socialna stranka v Lju-bljani »Narodu«, in mi v tesnem delokrogu nemškutarskim liberalcem. Ko smo pričeli delovanje, nas je ovadil nemški poslanec Plavec v deželnem zboru, da smo kupčevali z ameriško deteljo: in res smo je bili od nekod dobili — a od kje? To pa smo po-zneje zvedeli od nekega strastnega nasprot-nika, da je naš sosed, nek žitni trgovec, prijatelj Plavca, ponujal samo temu na-šemu nasprotniku pristno ameriško deteljo!

Tako ovajanje sodi ovaduhu in je zna-čilno za stranke, ki se ga poslužujejo! Za zdaj bi bilo pametneje, da bi »Narodova« stranka v dejstvu kazala, kako se naj go-spodari v zadrugah, in za naše Nemce bi

bilo boljše čakati, dokler se njihove zadru-ga ne skažejo z boljšim uspehom, in potem napadati nas, ki smo s svojim vspehom zadovoljni, in ne moremo umeti, da so si nasprotniki tako v skrbeh za našo korist, kajti če bi se zadru-ga razrušila, bi bil to za nas smrtni udarec in konečna zmaga za na-sprotnike! Njihovi srd na zadru-go pa menda pričuje, da sami ne verjamejo, kar govorijo.

Sodbe poštenih Slovanov.

Časniški glasovi o dr. Šusteršiču se raz-likujejo po strankah, kakor je bilo tudi gla-sovanje v zbornici. Židovski in nemškonaci-jonalni listi (katere citira »Narod«), so se-veda polni veselja, da so udarili načelnika »Slovanskega centra«. Trezni slovenski listi pa sodijo vse drugače. Hlasje od Bla-nika, glasilo dr. Engela, bivšega večlet-nega načelnika češkega kluba, pišejo dne 5. maja:

»Dr. Šusteršič je sin zatiranega naroda slovanskega; veselje nemških radikalcev nad prizori v zbornici poučilo je gotovo tudi Slovence iz liberalnega tabora — žalibog da tudi nekatere iz češkega kluba — da je bilo pač odveč pomoči Schönerejevcev in junaku Steinu do političnega zmago-slavja«. — Nato Engelovo glasilo navaja razpravo v odseku ter končuje: »Mislili smo, da se bode gra-jalni odsek bavil z grajo razžaljenih besed, ki so se slišale v zbornici, ali motili smo se. Posebno čudno je, da je poročevalcem bil izbran načelnik odseka in da se je za obojni ta posel oglašil češki poslanec. Znano pa nam je, da se po klubovih pra-vilih češki poslanec ne sme oglašiti proti češkemu poročevalcu iz kluba. Ker pa je dr. Kramář govoril proti dr. Dyku, to kaže, da je v klubu samem bila nesloga. Čudimo se tudi, da sta zbornici bila predložena dva ne-gativna nasveta, ki sta bila vsprejeta. Najlepše pa je, da je zbornica z večino od-klonila edini pozitivni predlog in da Steinu ni izrekla graje in — kar ponavljamo — se je to zgodilo s pomočjo čeških glasov!«

Češki »Katolícké Listy« pa pi-šejo: »Tako, ko se je predlagal odsek, smo rekli, da je poslanec dr. Šusteršič se zelo zmotil, kajti poslanec take vrste in takega zrna, kot je Stein, tako uglednega in izred-nega moža, kot je poslanec dr. Šusteršič, niti razžaliti ne more. A razžaliti ga more tem manj v zbornici, ki je že davno postala pozorišče dogodkov, ki se dogajajo samo v najslabših krčmah.

Dr. Šusteršič pač ne bo težko prenesel tega, da se je ta zbornica obrnila proti njemu in ne proti Steinu, a kot odkritosrčni Slo-vani iskreno obžalujemo, da se je nasprot-stvo, ki je naredilo takov prepad med kon-servativnimi in liberalnimi Slovenci, objavilo pred celim nemškim svetom v vsej velikosti in sili. Da liberalni vodja dr. Tavčar vodi-telja katoliških Slovencev dr. Šusteršiča že davno sovraži, in sicer smrtno sovraži, smo že prej vedeli. A da bi dr. Tavčar zašel tako daleč, da bi na ljubo poslancu Steinu, ki spada med najzagrizenjše sovražnike Slova-nov in torej tudi Slovencev, vrgel se v ve-liko veselje Nemcev na svojega sorojaka, za kaj takega ga pa vendar doslej nismo sma-trali sposobnega. A zgodilo se je, in zgodo-vinsko »slovansko bratstvo« je znova slavilo svoj god in pir. Da to ni bilo in tudi ne bo v korist Slovencev, je gotovo. A to je ravno, kar najbolj obžalujemo, pomneč težkega po-ložaja in mučnih narodnostnih bojov pobra-

timskega slovenskega naroda. A obžalujemo tudi, da so se našli češki poslanci, ki so priskočili na pomoč Steinu proti dr. Šusteršiču. Če jim njihovo široko liberalno prepri-čanje že ni dalo pokoja, da ne bi ohladili svoje jeze nad sovražnim slovenskim »kle-rikalcem«, mogli bi se bili vsaj vzdržati glasovanja. Vsa stvar je za vse Slovence tako žalostna, da je najbolje, če se zakrije s pla-ščem pozabljivosti.«

Bilo bi odveč, naštevati vse časnikarske glasove: Jasno je, da sodijo vsi glasovanje kot politično glasovanje, v katerem so zma-gali Vsenemci, ker so se jim pridružili ne-kateri slovanski liberalci. Srd Slovanov pa pada na dr. Tavčarja in Plantana; ali se ču-tita zadovoljena s priznanjem Slovanom so-vražnih elementov, je pač njuna stvar.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. maja.

Vsenemški »Volkstag« na Dunaju.

Wolf, Schönerer in drugovi so v ne-deljo čutili potrebo odkriti svoje raznih ču-stev prenapolneno srce pred poslušalci jed-nake barve ter izliti svojo jezo nad Slovani in Rimom. Prisotnih je bilo največ vse-nemcev iz Češke in Moravske poleg golo-brade mladeži. Predsedoval je sam K. H. Wolf, ki si je podelil tudi prvo besedo. Go-voril je najprej o »Los von Rom« gibanju in se osmelil izjaviti, da to gibanje ni poli-tično in da je to le borba za Boga in či-stost vere (!). Prav kakor naši liberalci. Ko-nečno je bila vsprejeta resolucija, s katero se najodločneje protestuje proti »obreko-valnim« napadom na protirimsko gibanje. Posl. Iro je govoril o davkih, Pacher o vo-livni preosnovi, znani Stein o židovstvu, a tako, da se židom ni posebno zameril. K sklepu se je oglašil še jedenkrat Wolf, da pojasni pomen besede »allddeutsch«. Kakor smo že omenili, pomeni to po njegovem: boj proti Slovanstvu, proti Rimu in židov-stvu. Govoril je kajpada tudi o zvezi z Nem-čijo, radi česar ga je vladni zastopnik po-zval k redu. Druge nesreče ni bilo nobene.

»Novosti« o izjavi nadvojvode Frana Ferdinanda.

Imenovani ruski list se obsirno peča z znano zadevo avstrijskega prestolonaslednika in pravi mej drugim: Govor nadvojvode Frana Ferdinanda je radi tega vplival tako mogočno, ker je bil naperjen proti agitaciji nemških radikalcev, ki se imenujejo pan-germani in javno oznanjujejo združenje Av-strije z Nemčijo... Pri nas sklepajo iz govora nadvojvode, da je to nov poskus osvoboditi Avstrijo pritiska obligatne ali-jance z Nemčijo. Seveda iz tega še ne sledi, da se ved ne obnovi nemško-avstrijska zveza, toda jasno je, da se razmere za obnovev znatno razlikujejo od onih leta 1879. V teku teh 22 let se je avstrijska vlada lahko pre-pričala, kako malo utemeljeno je bilo Bis-marckovo strašilo z Rusijo. V poslednjih letih se je avstrijska javnost nasprotno vedno bolj prepričala, da, ako Avstriji preti sploh kaka nevarnost, ne preti ista od strani Rusije, marveč od Nemčije. Avstrijski pan-germani in njih somišljeniki v Nemčiji brez strahu oznanjujejo konec političke neodvis-nosti Avstrije in njeno združenje z Nemčijo. V interesu Avstrije se mora vzbujenje v tem cesarstvu z veseljem pozdravljati.

Vspreh ogerske opozitcije.

Opozicija v ogerski poslanski zbornici, posebno pa ljudska stranka, si je tekcom raz-

prave o pogodbi s pomorsko družbo „Adrio“ priborila dokaj lep vseh. Ko so bili razun prvega odobreni vai paragrafi dotične pogodbe, je vstal v sobotni seji minist. predsednik Szell in rekel, da je bolje, ako se sklene pogodba le za 10 mesto za 20 let, ter vsprejme dostavek, da sme država to pogodbo podaljšati, družba je pa ne sme. V tem smislu se je glasil prej seveda odklonjeni predlog ljudske stranke, ko je bilo vse zaman, zavrniti krivično pogodbo. Koliko ugodnejšo pogodbo bi bili Mažari lahko sklenili, se razvidi iz tega, da leži pri trg. ministerstvu ponudba, ki ne reflektuje na popolno davčno oprostitev, kakoršno so dovolili interesovani elementi podjetju „Adria.“

Dnevne v nemškem državnem zboru.

Poročali smo, da je posebna komisija nemške poslanske zbornice z večino glasov vsprejela predlog, naj se državnim poslancom dovolijo dnevne, primeroma v tolikem znesku, kakoršne so v navadi v avstrijski poslanski zbornici. Gotovo je, da dobi ta predlog tudi v parlamentu potrebno večino, ker je uvedba potrebna že z ozirom na to, da se bodo v bodoče poslanci številneje udeleževali zborniških razprav. S predlogom se strinja tudi vlada ter zvezni svet in tudi Bülow sam bi zadevi ne povzročal nikakih zaprek. Tu pa je poseglo vmes neko višje mesto in padle so pri neki priliki te besede: »Zanikernežem še dijete? Ne dam jim nikakih dijet!« Že iz sloga se pozna, kdo je izpregovoril te »skrilate« besede. Višje mesto se hoče na vsak način zmaščevati nad poslanci, ker ne dovolijo kanalske predloge. Te besede celo zagrizenim Germanom ne done prijetno na ušesa in Bülow bo moral radi njih preslišati marsikatero trpko besedo.

Prememba v Prusiji

se je minule dni kaj naglo izvršila. Zaključeno je zasedanje deželnega zbora, ob enem so se pa morali umakniti trije ministri. Izza kulis so že davno dohajala poročila, da se nekaterim možem v pruskem kabinetu resno majo ministerski stolci; posebno pogosto se je to govorilo o finančnem ministru Miquelu, toda tako naglega preobrata vendar nihče ni pričakoval. Vso to premembo je pa povzročila nesrečna kanalska predloga, kateri večina zbornice nikakor ni naklonjena. In sedaj jo je zadela kazen, zaključeno je njeno zasedanje, a tudi ministre, ki niso znali zastaviti stvari na pravem koncu. Šel je v prvi vrsti finančni minister Miquel, kateremu se je z večino vred smilil denar, iti je pa tudi moral poljedelski minister, ki je kot tak poznal potrebe agrarcev. Vkljub temu pa večina v zbornici ne obupa. »Deutsche Tageszeitung« sicer pravi, da ne more biti govora o porazu vlade, toda tem besedam veruje le tisti, ki ne ve, kako so se agrarne stranke sedaj po ceni rešile iz neljube zagate in je preteča nevarnost zopet odstranjena za daljšo dobo. Akoravno spadajo stranke v sedanji pruski zbornici »mej staro šaro«, kakor se je blagovolil v pričo cesarja izjaviti nadžupan v Frankobrodu in mu je cesar na to odgovoril: »Vi ste moj mož!«, vendar ima vlada pred njimi toliko respekt, da si niti ne upa dalje razpravljati o kanalski predlogi. Agrarci so prav hvaležni Bülowu.

Vatikan in francoski kongregacijski zakon.

Razni listi poročajo, da se v Vatikanu resno pripravljajo na odpor proti francoskemu društvenemu zakonu. Neko brzojavno poročilo iz Rima trdi, da se papežev nuncij Lorenzelli ne povrne več na svoje pariško mesto, ako Waldeck-Rousseau predloži senatu v zbornici sprejet načrt zloglasnega zakona. Te vesti se sedaj seveda še ne dajo kontrolirati, a gotovo je, da se bo v tem oziru poskusilo vse, kar je mogoče, da se odvrne preteča nevarnost.

Vsah Delcasseevega potovanja v Petrograd

bo bržkone 500 milijonov frankov posojila, ki ga najame Rusija v Franciji v to svrhu, da se opomore francoski industriji na ruskih tleh, ki je neki blizu poginu. O tem se je Delcassee obširno razgovarjal s finančnim ministrom Wittejem. Delcassee bo skušal za ta načrt pridobiti vse francoske finančne kroge, ki so seveda v prvi vrsti židovski kapitalisti. Bo-li to ruskemu narodu kot takemu

kaj koristilo, je seveda drugo vprašanje. — Poleg tega se je pa kajpada vršil tudi razgovor o Kini in o potrebnih korakih v varstvo ruskih in francoskih interesov.

Stavka francoskih rudarjev.

Po vsej Franciji delajo sedaj gotovi delavski voditelji na to, da se vprizori mej rudarji splošna stavka. Glasovanje v tem pogledu se vrši že po raznih delavskih skupinah, a že sedaj se je pokazalo, da voditelji ne bodo zmagali. Včeraj je v tem pogledu sklepala tudi odbor nacionalne rudarske zveze v Saint Etienne. Po daljši razpravi je odbor sklenil, da se ne udeleži splošne stavke. Ker je imenovani zvezni odbor dosedaj vedno znatno vplival na gibanje francoskih rudarjev, se sme pričakovati, da se splošna stavka, za katero stoje bržkone židovski milijonarji, ne uresniči.

Dopisi.

Z Boh. Bele, 5. maja. Gozdni požar. Dne 4. t. m. ob 1. uri popoldne začel se je vzdigovati črn dim iznad Šteng. Vse je bilo v največjem strahu. Menili smo, da gore Obrne ali pa žage verskega zaklada. Naše gasilno društvo pod načelnikom gosp. Valent. Mužan odpravilo se je takoj na pomoč. — A med potom dobili so gasilci sporočilo, da gori želeški gozd pod Babjim hribom. Vrnili so se, ker z gasilnim orodjem ni bilo mogoče priti do požara. Požar je nastal po neprevidnosti zemljemercev, ki trasirajo ravno sedaj železnico skozi Štenge. Gospodje so imeli ta dan hud »šiht«. Gasili so neumorno do noči in tako zabranili, da požar ni zašel v smrekov gozd, kar bi bilo povzročilo ogromno škodo.

Zaupnice dr. Šusteršiču.

Prejeli smo naslednje izjave:

Odbor občine Podgora v Dobropoljah izreka dr. Šusteršiču neomejeno zaupanje. Tudi za zaveznike izdajalskih Nemcev in verskih odpadnikov pride dan plačila!

V Dobropoljah dne 5. maja 1901.

Županja Podgora: Jožef Steh, župan, Franc Erčulj, Anton Hočevar, Janez Gelač, F. Jaklič, J. Klavs, Anton Miklič, odborniki.

Podpisani odbor občine Kompolje izreka dr. Šusteršiču popolno zaupanje in ga prosi, da vstraja na odličnem mestu v korist svojih volivcev in celokupnega slov. ljudstva.

V Kompoljah, dne 4. maja 1901.

Županja Kompolje: Fr. Mustar, župan, Josip Samec, Ant. Hočevar, Janez Sever, Fr. Hren, Anton Mustar, Anton Brodnik, Janez Adamič, obč. odborniki.

Občinski odbor v Brusnicah nam je poslal naslednjo izjavo: S postopanjem g. dr. Šusteršiča soglasujoči obsojamo napade izdajalskih liberalcev. — Občinski odbor v Brusnicah: Fr. Štefanc, župan, Matevž Franko, Gregor Medle, Matej Kostrenc, Janez Raik, Franc Vovko, Martin Jančar, J. Krevs, Gregor Mikolič, Janez Klošar, Jože Skrbec, Janez Gornik, obč. odborniki.

Voditelju naših organizacij dr. Šusteršiču izrekamo neomejeno spoštovanje in zaupanje. — Posojilnica v Dobropoljah.

Odbor podpisane zadruga izraža neomejeno zaupanje dr. Šusteršiču ter ga prosi, naj ostane še nadalje zvest in nevstrašen branitelj pravic delavskih stanov, ter odkrit zagovornik narodnogospodarskih idealov slovenskega kmetijskega ljudstva. — Kmetijsko društvo v Dobropoljah.

Delavci v Radečah dr. Šusteršiču. Radeški delavci so nam poslali naslednjo izjavo: Z veliko radostjo šli smo na dan 12. dec. m. l. na volišče ter Vam s polnim zaupanjem oddali svoje glasove, dobro vedoč, da dobimo z Vami zastopnika, kateri bode znal nastopiti kot odločni zagovornik delavskih slojev. Vemo pa tudi, da vsi napadi na Vas stresajo slovenski Wolfenci iz nevoželjivosti, radi Vaše neumorne delavnosti in požrtvovalnosti. Neomejena udanost, hvaležnost in spoštovanje, katero Vam ponovljeno izražamo, pa naj Vas krepi v vstrajnosti in nevstrašenosti pri delu. Naprej proti sovragu krščanstva, v boj za domovino našo! Ogromna množina ljudstva

z nepretrgljivo vezjo zvestobe stoji za Vami! Živel naš poslanec dr. Šusteršič! trikrat živel! — Krščanski delavci v papiški tovarni pri Radečah.

V svoji seji dne 4. maja je občinski odbor v Budanjah soglasno sklenil in poslal dr. Ivanu Šusteršiču nastopni brzojav: »Ne udajte se zlobnim spletkam! Bolj odločno kot kedaj, stojimo za Vami mi sedaj.«

Z Brezovice pri Ljubljani je došla sledeča izjava: Z občudovanjem in radostjo smo opazovali neumorno delovanje našega dičnega poslanca gospoda dr. Ivana Šusteršiča. Zato smo se tem bolj zavzeli nad hudobijo združenih nasprotnikov. To naj ga nič ne straši, mi stojimo vedno za njim; njemu naše neomejeno zaupanje! — Katol. narodna stranka: Ivan Marinko, Andrej Remškar, Matija Remškar, Martin Pleško, Franc Rotar, Anton Lenaršič, Lovrenc Lenaršič, obč. odborniki.

Občni zbor posojilnice in hranilnice v Polh. Gradcu je sklenil dne 5. maja t. l. sledečo izjavo: G. dr. Ivanu Šusteršiču, načelniku gospodarske organizacije, izreka posojilnica in hranilnica v Polh. Gradcu svoje neomajano spoštovanje in zaupanje ter ga prosi, naj vstraja pri svojem blagomnem delovanju vključ vsem spletkam slovenskih liberalcev in nemškutarjev. Za Vami g. doktor! je pošteno slov. ljudstvo. Mi smo Vaši i Vi ste naši. Bog Vas živi in krepi v boju za pravično in sveto stvar. — Posojilnica in hranilnica v Polh. Gradcu. Jož. Laznik, načelnik.

Načelstvo (oziroma društvo) »Kmetijskega društva v Dobrunjah« izreka dr. Ivanu Šusteršiču vseobčno zaupanje za delovanje in trud, kar ga je imel za našo organizacijo. V zahvalo zato mu kličemo neminljivo hvaležnost ter zvesto udanost! Bog živi dr. Šusteršiča! — Enako izjavo je poslala hranilnica in posojilnica v Dobrunjah.

Krščanskosocijalni železničarji izjavljajo, da stoje slej ko prej za dr. Šusteršiča. Liberalne spletke proti dr. Šusteršiču so nas le potrdile v zavesti, da slov. liberalcem za delo ni nič. Ljudem, ki izdajajo domače naše zadeve protiaustrijskim in vsenemškim Wolfovcem, sramota, dr. Šusteršiču pa naše popolno zaupanje. (Sledi dolga vrsta podpisov zaupnikov kršč.-soc. železničarjev. Podpisi so na razpolago v našem uredništvu.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. maja.

Kanonična vizitacija in sv. birma bo v vrhniški dekaniji: v petek 10. maja v Polhovem Gradcu, v soboto 11. maja Podlipo, v nedeljo 12. maja na Vrhniki, v petek 17. maja v Preserju, v soboto 18. maja v Rakitni, v nedeljo 19. maja v Borovnici, v ponedeljek 20. maja v Hotedršici, v torek 21. maja v Logatcu, v sredo 22. maja v Zaplani, v četrtek 23. maja v Rovtahu, v petek 24. maja v Št. Joštu, v soboto 25. maja v Bevkah.

Novo katoliško politično društvo se snuje v Trnovem na Notranjem.

Kako „Učiteljski Tovariš“ popravlja laži. »Učiteljski Tovariš« je poročal, da je župnik Goth. Abeinger v Wutzelsdorfu na Spodnjem Avstrijskem zaničljivo govoril o učiteljih. »Slovenec« in »Slovenski Gospodar« sta pojasnila, da nina Spodnjem Avstrijskem nobenega Abeingerja in nobenega Wutzelsdorfa. Sedaj pa čujmo, kako »Učiteljski Tovariš« popravlja svojo laž: »Gospodar« je iskal v »Popotniku« str. 96 imenovanega župnika Goth. Abeingerja v Wutzelsdorfu na Spodnjem Avstrijskem, ki je imel pri proslavi 70letnice rojstva Nj. Veličanstva vaškega učitelja na zadnjem mestu. Eno, je li župnik sploh ali tako ali drugače govoril. (Vse jedno je morda tudi, ako dotičnega župnika sploh ni? Opomba „Slov.“) V luči pameti velja le pravica, resnica in dobrohotnost, odsijaj božjega bistva. Čemu borba za mesta v pisani družbi ljudi? Pomanjkljivi smo vsi v dolini solz; kot ljudje smo enake absolutne veljave — ničle. Relativno vrednost imamo

po efektu del, ki jih storimo v prid človeštva po harmonično ubranih fizičnih in duševnih silah. V tem oziru pa brez prevzetja trdim, da učiteljstvo, boljše učiteljevanje, ni zadnji posel v človeški družbi. V aritmetični vrsti in po svetem pismu je pa sicer zadnji lahko tudi prvi. Učitelji verniki se tolažimo in rebus adversarii, da bode prvi zadnji, zadnji prvi! Iz medsebojnega življenja izvirajoča diferencija socialne veljave stanov vsled animalnih nagibov lahko zapade materialnim refleksom, ako zabrede na polje kruhoborstva. Toda človek ima duha, pamet in um, da spozna: »Človek človeku je vse«, da odkloni motive materialne sebičnosti, motive duševne prevzetije. Altruizma nam manjka, ki je zrcalo sodrugo ve, da valed pretiranega čislanja svoje osebnosti. Ne jaz, ne ti bodi na prvem, bodi na zadnjem, bodi le na svojem mestu po kažipotu pameti, razsodne umnosti. Blažimo v tem smislu človeško duševje, ne dražimo soseda z malenkostnimi bodali, pomirujmo afekte, ki razdirajo duševni mir. Vmislimo se živo v krog sosedovih težav in teženj, primerjajmo jih stvarno, ne s primešanim subjektivizmom. Takšno si mislim polemiko pri reševanju socialnih vprašanj. Reševali pa bomo vedno, rešili nikdar, ker omejen duh o neskončnem idealu le sluti in slika, doseže pa nikdar. — Pod to kolobocijo je podpisan Avgust Požegar.

Imenovanje. Deželni odbor je imenoval absolviranega tehnika inženjerja gospoda Rudolfa Zajca deželnim stavbinskim adjunktom.

Na Brezjah bo v četrtek 9. t. m. slovesna sv. maša ob 9. uri, katere se udeležijo vse Marijine družbe iz Šmarske dekanije, ki se pripeljejo s posebnim vlakom do Otočca.

Promoviran bode doktorjem filozofije sub auspiciis imperatoris dne 13. majnika t. l. v slavnostni dvorani graškega vseučilišča g. Fr. Ilešič, c. kr. profesor ljubljanskega učiteljskega.

Poroki. Poročil se je danes g. Anton vitez Naberger, sin g. Ivana viteza Nabergerja, z gđ. Rozalijo Žiberna iz Tomaja. — Poročil se je g. Jos. Smertnik, knjigovodja celjske posojilnice z gđ. Antonijo Hoge iz Ljubljane.

Obč. volitve v Celovcu so se vršile včeraj za III. razred. Od 854 volivcev jih je prišlo na volišče 111. Od dosedanjih obč. svetnikov sta bila zopet izvoljena Haderer in Riepel. Novoizvoljena sta bila Franc Eckhart in Jožef Berger.

Sestanek hrvatskih in slovenskih abiturijentov se bo letos, kakor javljajo hrvatski listi, vršil na Reki.

Nemški pevci s Kranjskega in Koroškega bodo o Binkošti nastopili v Trstu. »Südmärkischer Sängerbund« bode imel ondi svoj »Bundesfest«.

Zahvala. Mengiška hranilnica in posojilnica je blagovolila zopet letos darovati 40 kron za ubožne učence tukajšnje ljudske šole. Za ta velikodušni dar se podpisano šolsko vodstvo v imenu obdarovancev najsrčneje zahvaljuje. Vodstvo lj. šole v Mengšu, dne 5. maja 1901.

Ljubljanske novice. Umrla je soproga c. kr. poštne gluge v pok. gospa Helena Wake. — Poslopje avstro-ogerske banke v Ljubljani. Avstro-ogerska banka je kupila od fotografa Landaua velik del bivšega Kostlerjevega vrta v Knaflovih ulicah nasproti stare pošte. Avstro-ogerska banka zgradi ondi poslopje za svojo tukajšnjo filijalko. — V starem robcu 171. kron dobil je velikonočni teden na ljubljanskem polju hlapec Anton Pevec, ki je bil uslužben pri prodajalki premoga g. A. Stebi. Hlapec ni nič naznanil policiji, da je kaj našel, pač pa je ves denar zapravil. Ko so Pevca te dni aretovali, niso dobili pri njem nobenega krajcarja več. — Vojaške godbe ustrašili so se danes konji iz državne žrebčarne na sv. Petra cesti. Konji so se splašili ter so z vozom prileteli v stanovanje okna Kušarjeve trafike. Konji so se precej pobili in okno razbili. — Delavci na potu za delom. Noč po noči se je odpeljalo z gorenjskim vlakom 420 delavcev na Koroško in v Heb. Radi tega velikega števila potovalcev je imel gorenjski vlak pol ure zamude.

Premovanje kónj. Na Kranjskem se bodo l. 1901. delila državna darila za konjsko rejo: a) za kobile z žrebetom, ki še sasa ali je že odstavljeno; b) za mlade zaskočene kobile in c) za žrebice v naslednjih sedmih konkurenčnih postajah: dne 3. septembra l. ob 10. uri dopoldne v Lescah, za okrajno glavarstvo Radovljica; dne 4. v Kranju, za okr. glav. Kranj; dne 5. v Kamniku, za okr. glav. Kamnik; dne 6. na Vrhnikih za mesto Ljubljano in za okr. glav. Ljubljanska okolica, Logatec in Postojna; dne 7. v Ribnici, za okr. glav. Kočevje; dne 13. v Trebnjem, za okr. glav. Rudolfovo in Litija; dne 14. v Št. Jerneju, za okr. glav. Krško in Črnomelj. — Za delitev daril veljajo odredbe, ki so se ukrenile po dotičnih ukazih c. kr. poljedelskega ministerstva z ozirom na razmere te dežele in se naznanijo po vseh občinah. Tu pripomnimo samo še to, da se more na postajah Lesce, Kranj in Kamnik pogajati za darilo le norimberško pleme, na drugih postajah v tem oziru ni nikake omejitve. Razdelilo se bo skupno v Lescah 14 daril (440 K) in 9 svetinj, v Kranju 12 daril (390 K) in 7 svetinj, v Kamniku 12 daril (390 K) in 7 svetinj, na Vrhnikih 14 daril (440 K) in 8 svetinj, v Ribnici 10 daril (318 K) in 6 svetinj, v Trebnjem 12 daril (370 K) in 8 svetinj, v Št. Jerneju 22 daril (640 K) in 13 svetinj, skupaj 2988 K in 57 svetinj.

Posledice pijančevanja. Iz Studene Gore v Istri 6. maja se nam piše: Sinoči popivala sta v neki tukajšnji krčmi posestnik Josip Hrvat in vulgo Štefulin in njegov sin, pa ker nista v dobrih odnosih, cehala sta vsak pri svoji mizi. Ko sta se ga bila dobro nalezla, odšla sta iz krčme, in sicer poprej sin, za njim oče. Sin, ki je tudi že oženjen, šel je seve ves pripit domov in da bi cdgnal vinske duhove, se je vlegel k »počitku«. Za njim prištaplja oče, imenovani Josip Hrvat, pa ker so bila vežna vrata zaklenjena, izbral si je najprimernejši vhod: okno sobe, kjer je bila slučajno spalnica sinova. Ta je že trdno spal. Oče, da si ohladi jezo nad sinom, začel je tega pretepati in mu odgriznil — nosnico. Ko se je na to sin zdrnil in spoznal ves položaj, skočil je po konci ter tudi udiral po očetovi glavi, da je bila vsa krvava. Oče je šel ovadit sina sodišču, sinaha pa je za njim nesla na roki kos nosu pokazat sodniku, da se prepriča o ovaditeljevem počenjanju nad obtožencem!!

Oče po stražarje — sin v smrt. V Cerovljah pri Devinu se je obesil v svoji sobi Ivan Legiša p. d. Jarnekov. Vzrok samomora je bil, da sta se oče in sin sprla radi nekega denarja. Ker se sin ni hotel ponižati pred očetom, šel je oče po stražarje. Ko je sin uvidel, da oče ne pozna šale, šel je v svojo sobo in se obesil. Došli stražarji in oče so ga našli že vsega črnega in mrtvega.

Slovenski občinski svetnik v Ameriki. Mestnih občinskih volitev v Jolietu so se Slovenci častno udeležili. Dobili so svojega zastopnika v občinskem zastopu v osebi gospoda Mihaela Krala. Gospod Mihael Kral je bil rojen dne 13. maja 1863 v vasi Brdarice, okraj Črnomelj na Kranjskem. Mej jolietskimi Slovenci je vladalo radi izvolitve gospoda Krala burno veselje. Slovenski volivci so z godbo spremili novega svojega zastopnika na njegov dom.

Šport mej ameriškimi Slovenci. Nedavno smo poročali, da se je v Jolietu ustanovil prvi slov. biciklistični klub v Ameriki znan pod imenom »Ilirija«. Sedaj so mladeniči v Jolietu ustanovili nov športni klub »Prvi slovenski Baseball klub v Ameriki«. Base-ball je pristna narodna igra ameriškanska.

Smrt v rudokopu. V Ely Min. je podsulo Slovence Lovro Koslevčarja. Doma je bil Koslevčar iz vasi Hrastje, fara Šmarje pri Ljubljani.

Ponesrečila sta se pri nesreči v rudokopu v Diamontville v državi Wyoming v Ameriki Andrej in Franc Franetič iz Dolenjavi, okraj Senožeče.

V jednom letu šest otrok. Izredno bogato je obdarila kmetica Marija Mandič iz Jožane (Lika - Hrvatsko) svojega moža. Pretekli teden je povila trojčke, pred 11

meseči pa je moža osredila tudi s trojčki. V jednom letu je torej pomnožila rodolino za šest glav. Vseh šestero otrok je popolnoma zdravih. Kako je mož s tako pomnožitvijo rodbine zadovoljen, se ne poroča.

Poslanec — morilec? Guvernanta Katarina Durich v Budimpešti je obdolžila svojega bivšega ljubimca poslanca Onodyja, da je leta 1883 umoril dekle Esther Soly-mosoy. Iz Budimpešte se poroča, da je policija pozvala Onodyja na odgovor, da se pa obdolženi poslanec povabilu ni odzval. Govori se, da je pobegnil iz Budimpešte.

Za spovedno molčečnost v — smrt. Meseca julija l. 1894 bil je obsojen duhovnik v Lavalu na Francoskem Bruneau k smrti, ker se mu je podkalo, da je umoril duhovnika Fricota. Zatrjeval je svojo nedolžnost zama. Sedaj poročajo francoski listi, da je v Nantesu umrla bivša služabnica duhovnika Fricota. Le-ta je na smrtni postelji izjavila, da je s pomočjo neke druge osebe umorila Fricota. Njeno prvo delo po umoru je bilo, da je šla k duhovniku Bruneau-u in se mu spovedala svojega strašnega dejanja. S tem je Bruneau s spovedno molčečnostjo zavezala, potem pa spretno proti njemu nagromadila toliko obtežilnih dokazov, da je duhovnika Bruneaua sodišče obsodilo v smrt. Bruneau je res moral umreti na šafotu, ne da bi z besedico izdal spovedno molčečnost. Umevno je, da vzbuja to odkritje povsod velikansko senzacijo. Tak je katoliški duhovnik!

Otrok v ognjišču. Na Dunaju je dekla Marija Gil spravila na svet otroka, katerega je umorila. Ko jo je sodišče prijelo, ni hotela povedati, kje je otrok. Naposled so dobili mrtvega otročiča v ognjišču, kamor ga je utaknila nečloveška mati.

Osel na vseučilišču. V Rimu so si laški vseučiliščniki izmislili neko posebno vrsto »šale«. Ko je profesor kemije Paterno prišel k predavanju v dvorano, zapazil je, da so dijaki na prostor, raz katerega je on navadno predaval, privezali živega — osla. Čuje se, da se profesor ni nič kaj prijazno zahvalil za to ovacijo.

V Monzi bodo ob obletnici umora laškega kralja položili na mestu, kjer je bil kralj Umberto umorjen, temeljni kamen za votivno cerkev.

Nadebudna mladina. V Riedu je nek osmošolec sv. hostijo pljunil v robec in jo zasramoval v pričo svojih tovarišev. Res, svet »napreduje«.

Grozen čin zblaznelega. V Genevi v Švici je v zavodu za bolne na živcih nek bolnik napal lastnico zavoda in njene hčere. Umoril je jedno hčer, ranil pa lastnico in drugo hčer. Od onih mož, ki so ženskam prihiteli na pomoč, je ranil zbesneli bolnik pet mož. S težavo se je posrečilo ukrotiti umobolnega.

Panika v cirkusu. V cirkusu Cerwili v Taškentu je bilo zbranih 3000 gledalcev, ko se nakrat streha užge. Panika, ki je nastala, se ne da popisati. 32 oseb je zmečkanih, 150 oseb pa težko ranjenih.

Delavska stanovanja v Londonu. Obč. zastop v Londonu gradi stanovanja za delavce za 40.000 prebivalcev. To bo celo delavsko mesto! Veljalo bo to mesto 30 mil. mark.

Društva.

(»Slovenska Matica«) ima svojo 124. odborovo sejo v Ljubljani, v ponedeljek dne 13. maja l. 1901. ob 5. popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o CXXIII. odborovi seji. 3. Poročilo o računih za leto 1900. 4. Poročilo o pripravah za redni obč. zbor. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Eventualia.

(Katoliško izobraževalno društvo sv. Jožefa v Trzinu) je napravilo 5. t. m. »na Skali« veseličo z vspeedom: 1. Petje. 2. Vedeževalka (gluma v enem dejanju in 3. Kmet-Herod (burka s petjem v 2 dejanjih). Vsi igralci so dobro pogodili svoje uloge. Gledavcev je bilo polna dvorana. Da ni manjkalo smeha zlasti pri drugi igri, mi ni treba omenjati.

(Mestna hranilnica v Kranju.) V mesecu aprilu 1901 vložilo je 369 strank 99.925 K 87 h, dvignilo pa 68.391 K 99 h, 9 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 22.700 K. Stanje vlog 2.483.781 K 37 h, stanje hipotečnih posojil 1.675.845 K 85 h in denarni promet 342.140 K 49 h.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu aprilu 1901 je

21 strank vložilo 63.923 44 K, 185 strank vzdignilo 73.547 48 K, torej manj vložilo 9624 04 K. 19 strankam se je izplačalo posojil 15.120 K. Stanje vlog 1.669.281 45 K. Denarni promet 255.377 54 K.

(Posojilnica v Celju) nam je poslala poročilo in računski sklep za 20. upravno leto, iz katerega je razvidno, da je imela 8.094.673 51 K prometa, stanje vplačanih deležev znaša 87.506 kron, vlog 4.465 816 69 K na 2681 knjižicah, posojil pa 3.031.613 10 K 3641 zadružnikom. Vseh zadružnikov šteje posojilnica 3966 Čistega dobička izkazuje nje bilanca 18.328 48 K, katerega se je 10.277 96 K razdelilo za nagrade in v dobrodelne namene, ostalo pa pridejalo rezervnemu zakladu, ki sedaj znaša kron 274.449 31.

(Južno-štajerska hranilnica v Celju) razpošilja računski sklep za 12. upravno leto, kateremu povzamemo, da je imel zavod 3.311.070 03 K prometa, hranilnih vlog koncem leta 3.503.381 56 K na 3900 knjižicah in posojil 2.961.275 12 K pri zadružnikih. Čisti dobiček znaša 9986 K 89 h, rezervni zaklad pa 156.131 14 K.

Narodno gospodarstvo.

Kajenje, sredstvo zoper spomladanske mrazove.

Društvo za varstvo avstrijske vinstva je izdalo za vinorodne kraje na Nižjeavstrijskem naslednji oklic:

Na podlagi lanskih skušenj je društvo sklenilo pozvati vse vinogradnike v vinorodnih krajih, naj določijo kurišča, da se bodo mogli vinogradi s skupnim delovanjem obvarovati pred nevarnim sovražnikom, namreč pred spomladanskim mrazom.

Skušnje, ki so se s kajenjem dosedaj dosegle in ki se vsem vinogradnikom priporočajo, obstoje v naslednjem:

1.) V vsaki vinorodni občini naj se določijo kurišča, kakor sklene odbor. Vsi to zadevni stroški naj se izplačajo iz obč. blagajne ter naj se, če je treba, pozneje poravnajo z obč. dokladami.

2.) Namen kajanju je, da se z njim prepreči, da se ozračje ne ohladi tako, da bi trtni poganjki zmrznili. Vse trte ne zmrznejo pri enaki toplini, marveč je to odvisno od vrste trt, od kraja, od starosti itd. Vendar zadostuje, če je toplota le malo pod 0 (ničlo).

3.) S kajenjem se hoče doseči da se v zrak vzdigne kolikor mogoče veliko pare, ki zmrznjenje najbolj zabranjuje. Radi tega naj se kadi z vlažnimi tvarinami, n. pr. z vlažno steljo, z mahom, z gnojem, s trtnimi odpadki, s čreslom, itd. Smola, katran itd. stane preveč.

Priporočja se, naj se najprej iz trtnih ali enakih odpadkov napravi kolobar, in v ta kolobar naj se namečejo tvarine, za kurjavo določene. Kolobar se zažge s slamo ali s petrolejem, da se hitreje vname.

4.) Neobhodno potrebno pa je, da se to kajenje izvršuje sporazumno, kajti le na ta način se doseže dober uspeh.

5.) Veliki ognji naj se najpravi na vseh za to pripravih krajih v vinogradu, kajti čim več jih je, tem bolje je. Z majhnimi ognji se ne doseže zaželeni uspeh. (Konec prih.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Mengeš, 6. maja. Kolikor bolj Vas sovražijo Vaši in naši klevetniki, toliko bolj Vas spoštujemo in ljubimo. Neomejeno zaupanje Vam, ker trpite za gospodarski napredek ljudstva. — Hranilnica in posojilnica v Rovih.

Kamnik, 7. maja. Podpisani občinski zastop izreka dr. Šusteršiču svoje neomejeno zaupanje. — Zupanstvo Podhruška pri Kamniku: Petek, župan; L. Malig, svetovalec; M. Berle, odbornik.

Litija, 7. maja. Dr. Šusteršiču popolno zaupanje! Slava! — Hranilnica in posojilnica v Šmartnem pri Litiji: Breznikar.

Litija, 7. maja. Liberalna gonja zoper dr. Šusteršiča nas nanj še bolj navezuje. Živio naš vrli državni poslanec! — Slov. katoliško politično društvo za litijski okraj.

Lukovica, 7. maja. Pri konferenci »Sodalitatis« v Čemšeniku zbrana duhovščina dekanije Moravče izreka

dr. Šusteršiču popolno zaupanje in zahvalo za njegovo delovanje. — Bizian, dekan.

Škofja Loka, 6. maja. Dr. Šusteršič živel! Bog ga ohrani! Prazne vaše proti njemu so spletke. Slovenskega ljudstva grobokopom tisočkrat fej! — Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov.

Studeneo, 7. maja. Slava in neomahljivo zaupanje dr. Šusteršiču, vodji in trpinu za gospodarski napredek in pravo slobodo slovenskega kmeta! Sramota izdajcam in grobokopom Slovencev! — Hranilnica in posojilnica in kmetijsko društvo v Tomišlju.

Tržič, 7. maja. Trdno zaupanje stavimo značajnemu, za vse dobro vnetemu, za blagor Slovencev in cele države delavnemu dr. Šusteršiču, tako ob času volitve in tako v prihodnje. — Kovorski župljani.

Poljane, 7. maja. Kdo bi se brigal za izdajice? Preko njih gremo naprej z Vami, vrli g. dr. Šusteršič! Slava Vam! — Hranilnica in posojilnica v Poljanah.

Poljane, 7. maja. Živi naj dr. Šusteršič! Kveder naj gre po copatah! — Farna knjižnica v Poljanah.

Poljane, 7. maja. Sram jih bodi liberalce! Zivijo dr. Šusteršič! Bodite z nami, mi smo z Vami! — Kmetijsko društvo Poljane.

Stari trg pri Rakeku, 6. maja. Neomajano zaupanje svojemu prvoboritelju dr. Šusteršiču. Divji in krivični napadi zbesnelih izdajic narodnih navdajajo nas s tem večjim spoštovanjem do Vas! — Katoliško-narodno društvo v Star. trgu pri Ložu.

Stari trg, 7. maja. Zavoljo nezasišane napada od strani slovenskih odpadnikov na Vas, gospod dr. Šusteršič, Vam izraža še večje zaupanje in spoštovanje — Anton Ponikvar, Anton Ponuda.

Raka, 7. maja. Čast dr. Šusteršiču, sramota njegovim nasprotnikom! — Volilci dr. Šusteršiča.

Toplice, 7. maja. Dr. Šusteršiču, svojemu vrlo delavnemu poslancu, izražajo neomajano zaupanje in velespoštovanje — Topliški volivci.

Hrenovce, 6. maja. Neustrašemu zagovorniku najdražjih svetinj našega milega naroda, dr. Šusteršiču, prisegamo neomahljivo zvestobo in udanost. — Hranilnica in posojilnica.

Vojnik, 7. maja. Bog živi dr. Šusteršiča in njega katol. stranko, brezvestnim napadalcem »pereat«. — Posojilnica in kmetijsko društvo Frankolovo.

Rogatec-Slatina, 7. maja. Slava Šusteršiču! Naj nasprotniki kriče, omazane ima roke, mi pa smo na Vaši strani, kličemo: Bog Vas ohrani! — Slatinski Slovenci.

Rogatec-Slatina, 7. maja. Živio Šusteršič! Proč s slovenskimi Wolfjanci in grobokopi. — Kostričniški volivci.

Dunaj, 7. maja. Dr. Šusteršič je bil v današnji seji držav. zbora navzočen. S tem so izvržene vse vesti o njegovem odstopu.

Dunaj, 7. maja. (C. B.) Poslanska zbornica je pričela danes razpravo o deklaraciji nadvojvode Frana Ferdinanda povodom poroke. Oglašeni je veliko število poslancev. Posl. Palffy je izjavil v ime konservativnega veleposestva, da smatra njegov klub to za interno zadevo cesarske hiše in da je drž. zbor zato nekompetenten, in se torej ne bo udeležil glasovanja. Posl. Biankini je v ime Hrvatov izjavil, da spada razprava o deklaraciji v kompetenco hrvatskega dež. zbora. Hvalil je nad-

vojvodo, ker je prevzel protektorat in s tem pokazal svoje katol. prepričanje, in obžaloval, da se je Stadlerju izrekla graja, ker je govoril za zjedinenje Bosne s Hrvatsko. Govornika so motili nem. radikalci, ki so tudi mej govori drugih poslancev ves čas tulili. — Min. predsednik je izjavil, da je deklaracija uveljavljena v pragmatični sankciji. Za njim je poleg drugih govoril posl. Bareuther, na kar je deklaracija bila sprejeta. Mladočehi, češki veleposestniki, agrarci in socijalci ter Hrvatje se niso udeležili glasovanja.

Dunaj, 7. maja. (C. B.) Vlada je v današnji seji poslanske zbornice predložila proračunski provizorij za drugo polovico tekočega leta. V predlogi se ob enem vlada pooblašča za izdajo odplačilnih rent, ne pooblašča se pa za najetje posojila.

Dunaj, 7. maja. Ravno kar se vrši seja načelnikov nemških strank, kateri prisostvuje tudi min. predsednik. Obravnava se o zahtevah Čehov glede kanalske in investicijske predloge. Po tej seji se vrši sestanek načelnikov vseh državnozborskih strank, ki se bode razgovarjal, kako doseči kompromis.

Dunaj, 7. maja. Nadvojvoda Rainer je obolel ter je že nekaj dni v postelji.

Dunaj, 7. maja. Cuje se, da bode tukajšnji nemški poslanik knez Eulenburg premeščen v Pariz.

Reka, 7. maja. Tekom tekočega tedna bode s parnikom „Raphael“ zopet poslanih v Južno Afriko 800 konj. To je že 23. pošiljatev.

Karlovi vari, 7. maja. Cesar Viljem je došel sem.

Budimpešta, 7. maja. Poslanska zbornica je vsprejela pogodbo z „Adrijo“ s spremembami, katere je nasvetoval ministerski predsednik.

Erfurt, 7. maja. Trgovska zbornica je pozvala industrije, naj ne sprejemajo več v delo čeških ali poljskih delavcev.

Berolin, 7. maja. V palači državnega kanclerja se je vršila pod predsedstvom grofa Bülowa zaupna seja državne ministertva.

Berolin, 7. maja. S premembo v pruskem kabinetu ni popolno zadovoljna nobena stranka. Liberalci so dobili sicer svojega Möllerja, niso pa vsi zanj, posebno pa ne ugaja trgovskim krogom.

London, 6. maja. Reuterjev urad poroča iz Johannesburga 3. t. m., da se je pri Herbestfonteinu v začetku maja zbralo 4.500 Burov pod vodstvom Delareyevim. Proti njim se združujejo angleški generali Babington, Methuen in Rablison s svojimi četami in pričakovati je večje bitke. Ker Buri nimajo dovolj topov, bodo težko vstrajali na sedanjem mestu.

London, 7. maja. „Internat. Corr.“ poroča o nekem porazu angleške armade v severnem delu kapske kolonije pred 14 dnevi, katerega pa vojni urad ni objavil. Burska generala Herzog in Kruitinger sta zajela 600 mož, katerim sta ugrabila vse konje, orožje, obleko, streljivo in ži-

vež ter jih potem oslobodila. Ubityh je bilo tedaj 10 Angležev, 26 ranjenih.

Umrli so:

5. maja. Helena Wake, uradnega sluge žena, 23 let, Marije Terezije cesta 11, ostarelost. — Frančiška Kataver, zasebnica, 56 let, Marije Terezije cesta št. 11, organ srčna luba.

V bolnišnici:

3. maja. Gizela Pirnat, posestnika hči, 6 dni, debilitas vitae. — Matija Tom, hlapec, 52 let, jetika. 4. maja. Andrej Knific, gostac, 69 let, ostarelost. — Marija Filipić, gostinja, 54 let, jetika. — Fran Teršek, čevljar, 28 let, jetika.

Žitne cene

dné 6. maja 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za maj-junij	7-90	7-91
„ „ jesen	7-89	8-00
Rž za maj-junij	7-88	7-90
„ „ jesen	7-16	7-17
Turšica za maj-junij	5-61	5-62
„ „ juli-avgust	5-63	5-70
„ „ september-oktober	5-87	5-88
Oves za maj-junij	6-96	6-98
„ „ jesen	6-98	6-—

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za maj	7-63	7-64
„ „ oktober	7-71	7-72
Rž za oktober	6-76	6-78
Oves za oktober	5-59	5-60
Koruzza za maj	5-33	5-34
„ „ julij	5-40	5-40

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-90	do 8-30
„ „ južne žel.	8-10	8-10
Rž	7-90	8-15
Ječmen	7-30	8-25
„ „ ob Tisi	7-20	8-25
Koruzza ogerska	5-75	5-80
Činkvant	6-90	7-20
Oves srednji	7-10	7-20
Fižol	8-00	10-—

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Neho	Padavina v 24 urah
6-9 zveč.	728-6	13-8	sr. zah.	oblačno	
7-7 zjutr.	727-4	10-0	sl. vzhvz	dež	0-0
2. popol.	726-9	10-7	sl. sever	—	—
Srednja večerajšnja temperatura 13-8 normale: 12-8°					

Plinati osečki za snaženje parketnih tal dobé se pri trdkki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 24 11—10

Služba organista in ob enem cerkvenika v Šmartinu pri Kranju

se razpiše. — Nastop takoj ali vsaj v treh mesecih.

Prošnje naj se pošljejo župnemu uradu v Šmartinu pri Kranju.

474 3—1 **Josip Razboršek**, župnik.

Priporočljivo nalaganje glavnio.

4% kronska zastavna pisma avstr. centr. zemeljske kreditne banke.

Ta pisma so postavno dopuščena za pldonosno nalaganje sirotinskih, ustanovnih in depozitnih denarjev, pa tudi za službine in vojaško-ženitbine kavalije; so prosta rentnega davka, pravilno pokrita po hipotečnih tirjavah ter zavarovana po akolijskem kapitalu 8 milijonov kron. 123 3—1

Menjalnična „**MERCUR**“, Dunaj, I., Wollzeile 10, IV., Wieden, Hauptstrasse 14, VII., Mariahilferstrasse 76, IX., Alserstrasse 32.

Dunajska borza.

Dné 7. maja.			
Skupni državni dolg v notah	98-50	20 mark	28-50
Skupni državni dolg v srebru	98-05	20 frankov (napoleonor)	19-09
Avstrijska zlata renta 4%	117-90	Italijanski bankovci	90-50
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	97-50	C. kr. cekini	11-31
Ogerska zlata rent 4%	117-50	Dné 6. maja.	
Ogerska krona rent 4%, 200	93-00	3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	181-—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1670-—	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	170-50
Kreditne delnice, 160 gld.	688-75	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	208-50
London vista	240-30	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 117-52½		Tisne srečke 4%, 100 gld.	141-35
		Dunavske vravnave srečke 5%	258-50

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri tvebanjih, pri iztrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tvebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarch, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnio.

Proti malokrvnosti.

Železnato vino
lekarnarja **G. Piccoli**
v Ljubljani
dvornega zaleznika Nj.
Svetosti papeža

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklam i nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 7-12

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, neravnih ali vsled bolezni oslabeledih osebah, kakor tudi še posebej pri bledih, slabotnih in bolehnavih otrocih. II. 590 50-45
Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. 413 3
Ponudbe pod „1798“, Gradec, poste restante.

Zaloga šivalnih strojev
JAN. JAX v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 17.
Zastopnik izv. stnih „**Dürkopp**“- in „**Waffenrad**“-koles.

Št. 14.429.

456 3—2

Ustanova za ženitno opravo.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto ustanovo za ženitno opravo v znesku 200 K. osnovano po tukajšnjem občinskem svetu povodom srebrne poroke Njih Veličanstev.

Pravico do te ustanove imajo uboge, poštene in v Ljubljano pristojne dekleta, ki so se v času od 24. aprila 1900 do današnjega dne pomožile.

Prošnje za podelitev te ustanove je vlagati tukaj do 22. maja letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 25. aprila 1901.

NOVA TRGOVINA

v „Zvezdi“ v Tamborninovi hiši.

Prijazno naznanjam p. n. občinstvu, da sem isto otvorila s 1 majem v zalogi

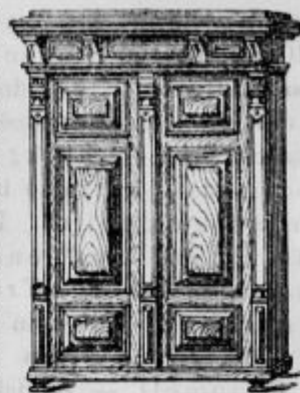
z nakitnim, perilnim in platnenim blagom, kravatami itd.

Posebno priporočam cenjenim damam svoje podjetje in vabim uljudno na obilen obisk. Z velespoštovanjem

Marija Vehovec.

464 3—2

Mizarska zadruga v Št. Vidu pri Ljubljani

se topla pri-poroča preč duhovščini in vsemu p. n. občinstvu v naročitev raz-novrstne

hišne oprave

ter tudi dru-ge oprave, temne in lika-ne, poljubno

po želji izvršene. — Raznovrstne oprave izvršujejo se v vseh po ljubih slogih, lastnih in predloženih uzorcih, najtrpežnejše in iz dobro izkušenega lesa po nizkih cenah.

V prav obilno naročitev se priporoča

J. Arhar,
načelnik.

238 10

Vožnjekarte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiedenergürtel 20,

ali pa 127 25—13

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.